

OBSAH

PŘEDMLUVA	005
PODĚKOVÁNÍ K DRUHÉMU, DOPLNĚNÉMU VYDÁNÍ	013
PROLOG	017

ČÁST PRVNÍ: SOLÓNOVO VAROVÁNÍ

Zkreslení, asymetrie, indukce

KAPITOLA PRVNÍ: KDYŽ JSTE TAK BOHATÍ, PROČ NEJSTE TAKÉ CHYTŘÍ? 025

NERO TULIP	025
<i>Osvícení</i>	025
<i>Záchvěv přičetnosti</i>	026
<i>Modus operandi</i>	027
<i>Nulová pracovní morálka</i>	029
<i>Každý má nějaké tajemství</i>	030
TOVÁRNA NA PENÍZE JMÉNEM JOHN	030
<i>Přeplacený křupan</i>	031
JEDNOHO HORKÉHO LÉTA	033
<i>Nahodilost a serotonin</i>	034
VÁŠ ZUBAŘ JE BOHATŠÍ, NEŽ SI MYSLÍTE	035

KAPITOLA DRUHÁ: PODIVNÁ ÚČETNÍ METODA 037

ALTERNATIVNÍ HISTORIE	037
<i>Ruská ruleta</i>	037
<i>Všechny možné světy</i>	039
<i>Ruská ruleta pro pokročilé</i>	040
DOBŘE VZTAHY NA PRACOVÍŠTI	040
<i>Spása přilétá z Ruska</i>	042
<i>Solón v nočním klubu</i>	043
GEORGE WILL MÁ K SOLÓNOVI DALEKO: O PRAVDÁCH VZPÍRAJÍCÍCH SE INTUICI	045
<i>Jak jsem prohrál debatní válku</i>	047
<i>Zemětřesení trochu jinak</i>	047
<i>V záplavě přísloví</i>	049

Manažeři rizik _____ 050

Nahodilé průvodní znaky _____ 051

KAPITOLA TŘETÍ: MATEMATICKÁ MEDITACE NAD HISTORIÍ _____ 053

Dandyovská matematika _____ 053

Jak na věc? _____ 054

Matematika ve stylu Monte Carlo _____ 056

VESELÉ ZÁŽITKY Z PODKROVÍ _____ 057

Jak se dělají dějiny _____ 057

Podkroví plné vrtihlavců _____ 058

O neúctě k historii _____ 059

Kamna pálí _____ 059

Jak předpovídat minulost _____ 061

Solón a já _____ 062

JAK SI NA KAPESNÍM POČÍTAČI TŘÍBIT MYŠLENKY _____ 064

Nejnovější zprávy _____ 064

Robert Shiller znovu na scéně _____ 066

Gerontokracie _____ 067

FILOSTRATOS V MONTE CARLU ANEB O ROZDÍLU

MEZI ŠUMEM A INFORMACÍ _____ 068

**KAPITOLA ČTVRTÁ: NAHODILOST, NESMYSLY A VĚDEČTÍ
INTELEKTUÁLOVÉ _____ 073**

NAHODILÉ SLOVOTEPECTVÍ _____ 073

Turingův test naruby _____ 074

Praotec všech pseudomyšlitelů _____ 076

MONTE CARLO V ŘÍŠI POEZIE _____ 076

**KAPITOLA PÁTÁ: O PŘEŽÍVÁNÍ NEJMÉNĚ ZPŮSOBILÝCH JEDINCŮ ANEB MŮŽE
NAHODILOST NAPÁLIT I EVOLUCI? _____ 079**

CARLOS, GÉNIUS ROZVOJOVÝCH TRHŮ _____ 079

Tučná léta _____ 081

Ředění _____ 082

Bod nenávratu _____ 083

TOVÁRNA NA PENÍZE JMÉNEM JOHN _____ 084

O kvantovi, který rozuměl rovnicím a počítačům _____ 085

Společné rysy 087

**PŘEHLED KONSTANT TYPICKÝCH PRO PŘÍPADY PODLEHNUTÍ KLAMU
NAHODILOSTI _____ 088**

NAIVNÍ EVOLUČNÍ TEORIE	090
<i>Může nahodilost napálit i evoluci?</i>	091
KAPITOLA ŠESTÁ: SEŠIKMENÍ A ASYMETRIE	093
MEDIÁNEM SE ŘÍDIT NELZE	093
ZOOLOGIE BÝKŮ A MEDVĚDŮ	095
<i>Tvůj arogantní devětadvacetiletý synátor</i>	097
<i>Mimořádné události</i>	097
<i>Symetrie a věda</i>	098
SKORO VŠICHNI JSME NADPRŮMĚRNÍ	099
KLAM MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	101
<i>Praotec všech iluzí</i>	101
<i>Proč mimořádné události unikají statistikům?</i>	104
<i>O nezbedníkovi s černými míčky</i>	104
KAPITOLA SEDMÁ: PROBLÉM INDUKCE	107
OD BACONA K HUMEVI	107
<i>Cygnus atratus</i>	107
<i>Niederhoffer</i>	108
AGENT SIRA KARLA	111
<i>Bylo to přesně tady...</i>	113
<i>Popperova odpověď</i>	114
<i>Otevřená společnost</i>	116
<i>Nikdo není dokonalý</i>	116
<i>Indukce a paměť</i>	117
<i>Pascalova sázka</i>	117
DÍKY, SOLÓNE	118
ČÁST DRUHÁ: OPICE U PSACÍHO STROJE	
<i>Zkreslení následkem přežití a jiné deformace</i>	
ZÁLEŽÍ NA POČTU OPIC	120
ZÁLUDNOSTI REALITY	121
V TÉTO ČÁSTI	121
KAPITOLA OSMÁ: PŘÍLIŠ MNOHO MILIONÁŘŮ	123
JAK SE ZBRAVIT BOLESTI Z NEÚSPĚCHU	123
<i>V jistém smyslu šťastný</i>	123
<i>Příliš mnoho práce</i>	124

Čeho jsi dosáhl?_____	124
DVOJNÁSOBNÉ ZKRESLENÍ NÁSLEDKEM PŘEŽITÍ_____	126
<i>Další experti_____</i>	<i>126</i>
<i>Vítězové soutěže ve viditelnosti_____</i>	<i>127</i>
<i>Trh roste_____</i>	<i>127</i>
CO ŘÍKÁ GURU_____	128

KAPITOLA DEVÁTÁ: NAKUPOVAT A PRODÁVAT JE SNAŽŠÍ NEŽ USMAŽIT VAJÍČKO_____131

V ČÍSELNÉM OPOJENÍ_____	133
<i>Neškodní investoři_____</i>	<i>133</i>
<i>Na kvalitách nezáleží_____</i>	<i>134</i>
<i>Regrese k průměru_____</i>	<i>135</i>
<i>Ergodicita_____</i>	<i>136</i>
ŽIVOT PLNÝ NÁHOD_____	137
<i>Záhadný dopis_____</i>	<i>137</i>
<i>Tenis a reklama_____</i>	<i>137</i>
<i>Vítězové naruby_____</i>	<i>138</i>
<i>Narozeninový paradox_____</i>	<i>138</i>
<i>Svět je malý_____</i>	<i>138</i>
<i>Vytěžování z dat, statistika a podvody_____</i>	<i>139</i>
<i>Nejlepší kniha, jakou jsem kdy četl_____</i>	<i>139</i>
<i>Zpětné testování_____</i>	<i>140</i>
<i>Znepokojivější důsledky_____</i>	<i>142</i>
<i>Ošálení výsledky_____</i>	<i>142</i>
KOMPARATIVNÍ POJETÍ ŠTĚSTÍ_____	143
<i>Léky proti rakovině_____</i>	<i>144</i>
<i>Profesor Pearson v Monte Carlu aneb o nenahodilém vzhledu nahodilosti_____</i>	<i>145</i>
<i>Pes, který neštěkal: zkreslení ve vědě_____</i>	<i>146</i>
NEVÍM_____	146

KAPITOLA DESÁTÁ: PORAŽENÝ BERE VŠE ANEB ŽIVOTNÍ NELINEARITY_____149

EFEKT VĚŽE Z PÍSKU_____	149
<i>Vstoupí náhoda_____</i>	<i>150</i>
<i>Kurs psaní na stroji_____</i>	<i>151</i>
MATEMATIKA V REÁLNÉM SVĚTĚ A MIMO NĚJ_____	152
<i>Sítologie_____</i>	<i>153</i>
<i>Lidský mozek_____</i>	<i>154</i>

Buridanův osel aneb světlé stránky nahodilosti _____ 154

KDYŽ PRŠÍ, TAK LIJE _____ 155

**KAPITOLA JEDENÁCTÁ: NAHODILOST V LIDSKÉ MYSLI ANEB
O SLEPOTĚ VŮČI PRAVDĚPODOBNOSTI** _____ 157

PAŘÍŽ NEBO BAHAMY? _____ 157

NĚKOLIK ÚVAH O ARCHITEKTUŘE _____ 158

POZOR NA PŘEMÝŠLIVÉ BYROKRATY _____ 159

Uspostačující _____ 160

NEDOKONALÉ? NE, NAPROSTO CHYBNÉ _____ 161

Kahneman a Tversky _____ 161

PROČ NUTNĚ POTŘEBUJEME NAPOLEONA _____ 163

*„Vše vám o mně řekne moje poslední spekulace“
a další heuristiky* _____ 164

Diplom v kinder vajíčku _____ 166

Dva systémy uvažování _____ 167

PROČ SI NEBEREME SVÉ PRVNÍ LÁSKY _____ 168

Naše přirozené prostředí _____ 169

Rychlé a střídme _____ 170

Neurobiologové _____ 171

Kafka před soudem _____ 172

Absurdní svět _____ 174

Příklady zkresleného chápání pravděpodobnosti _____ 175

Opce a slepota _____ 176

PRAVDĚPODOBNOST A MÉDIA (ZASE TI NOVINÁŘI) _____ 178

Trocha teorií k obědu _____ 178

Vy už jste tu dávno neměli být _____ 179

Jak to vidí Bloomberg _____ 180

Metody filtrování _____ 181

To, co nechápeme, je míra spolehlivosti _____ 183

Jedno doznání _____ 183

ČÁST TŘETÍ: VOSK V UŠÍCH

Život se stochastitidou

NEJSEM DOST MOUDRÝ _____ 186

WITTGENSTEINOVO PRAVÍTKO _____ 187

VYPNOUT ZVUK JAKO ODYSSEUS _____ 188

KAPITOLA DVANÁCTÁ: GAMBLERSKÉ RITUÁLY A HOLUBI V KRABICI _____ 191

TAXIKÁŘSKÁ ANGLIČTINA A KAUZALITA	191
SKINNERŮV EXPERIMENT	193
FILOSTRATOS SE VRACÍ	194
KAPITOLA TŘINÁCTÁ: CARNEADES V ŘÍMĚ ANEB O PRAVDĚPODOBNOSTI A SKEPTICISMU	197
CARNEADES V ŘÍMĚ	197
<i>Pravděpodobnost, dítě skepticismu</i>	199
NÁZORY PANA DE NORPOIS	199
<i>Na čem závisí, co si myslíme</i>	201
POČÍTÁNÍ MÍSTO MYŠLENÍ	202
OD POHŘBU K POHŘBU	204
KAPITOLA ČTRNÁCTÁ: JAK ANTONIUS PŘIŠEL O BAKCHOVU PŘÍZEŇ	205
POZNÁMKY K POHŘBU JACQUELINE ONASSISOVÉ	206
NAHODILOST A NOBLESA	207
EPILOG: SOLÓN VÁM TO ŘÍKAL	209
<i>Proč si dát pozor na londýnské zácpy</i>	209
DODATEK: CO MĚ NAPADLO VE SPRŠE	210
MYŠLENKA PRVNÍ: SCHOPNOSTI NARUBY	210
MYŠLENKA DRUHÁ: JAK DÁLE Z NAHODILOSTI TĚŽIT	212
<i>Neurčitost a štěstí</i>	212
<i>Rozředěná informace</i>	215
MYŠLENKA TŘETÍ: VESTOJE NA JEDNÉ NOZE	216
PODĚKOVÁNÍ K PRVNÍMU VYDÁNÍ	217
VÝPRAVA DO KNIHOVNY: POZNÁMKY A DOPORUČENÍ K ČETBĚ	221
Poznámky	222
Bibliografie	243
SHRNUTÍ OBSAHU KAPITOL	257
REJSTŘÍK	260